

KRITIKAI ŐSZ

Az októberi Kritika — talán a mértékadásban is mérték művelődési folyóirat Magyarországon — esőillatú lapszám: elsősorban a szó átvitt értelmében persze. Azaz nem vállalja át a különböző meteorológiai vállalkozások feladatait, de írásainak témájában és hangvételében valódi őszi „érzéseket” idéz: a halál, a mulandóság — **kell-e mondanunk, hogy édeskés? — ízeit és aromáit.**

A lap főhelyén *Jovánovics György* naplójának részletei olvashatók *Eksztatikus katalógus egy tömegsír esztétikájához* címmel az 1956-os emlékmű lelki előtanulmányairól. A forradalom áldozatainak méltó mementót állító művész hosszan elemzi a nyitott sír, a „gödör” lehetséges filozófiai-esztétikai üzeneteit, a „kéznyom” (és a „puha mintázás”) szerepét, a jancicsárságra is utal a „kupola” értelmezésekor. Hogyan lesz arany színű „a semmi”? A Székesfehérvárról elhurcolt, s egy várpalotai gödörnél kivégzett cigányok emlékét is felidézi — mégpedig egy túlélő szájából, első kézből, hitelesen.

Érdekes megvilágításban látatja aktuális politikai történéseinket *Sükösd Miklós* rövid, de elemző igényű cikke: *A médiaháború és az MDF válsága*. „A médiaháború lehetővé tette a párton belüli kompromisszumot: a párt liberálisai (Kulin, Balácsi Tibor, Debreczeni József) lemondtak arról, hogy nyílt programként fogalmazzák meg pozitív médiafilozófiájukat

— s ennek fejében Csurka nem vett részt a törvény előkészítésének munkájában.

A népi-urbánus szintézisről nyilatkozik a Kritikának *Vitányi Iván*, *Eörsi István* pedig *A kényelmétlen Lukács* címmel méltatja a demokratikus marxizmus világhírű alakjának, Lukács György filozófusnak és esztétának az érdemeit. (Ez az ősz — **Eörsi** hiábavaló tiltakozása ellenére — Marx és Engels szobrainak az eltávolítását is magával hozta: mintha már könyveket is égetnénk gyávaságunkban...) *Szabó Miklós* rövid publicisztikája *ellenforradalomnak* minősíti a paradox kormánypárti (!) tüntetéseket, mondván, hogy az újrohamosztagosok — egyes ötvenhatos veteránszervezetek — az amerikai szélsőjobboldali, sőt kifejezetten nyilas emigráció befolyása alá kerültek. *Cseh Tamás*, *Ottlik Géza* és a közelmúltban elhunyt *Székely János* portréja jelenik meg még nyomatékosan e kritikai őszben — az októberi Kritikában.